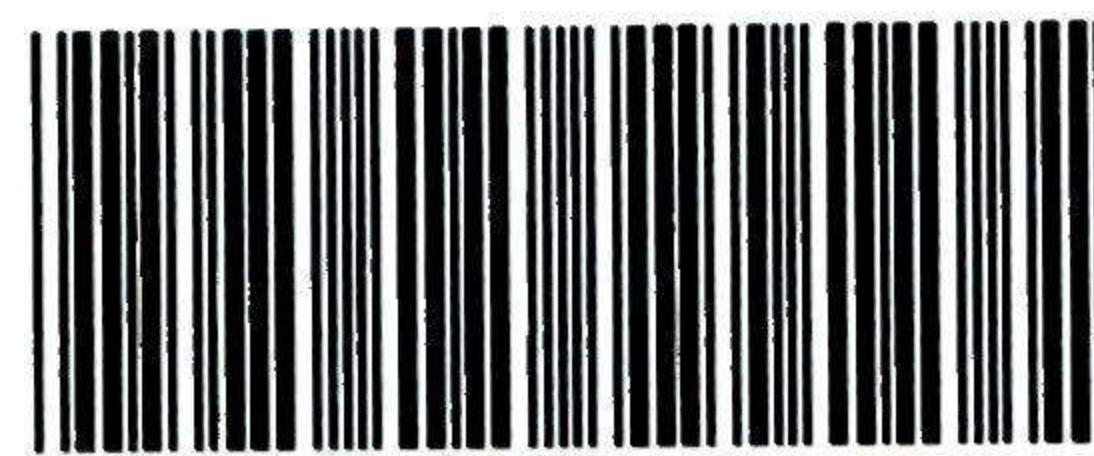

משרד הביטחון

ארכיוון צה"ל ומערך הביטחון

התחלת

13037803

מספר משלוח/תיק : 238 - 264 / 2016

תאריך המסמך המוקדם: 14.09.1993

תאריך המסמך המאוחר: 14.09.1993

סיום התיק: מנ>

אג"ם-תוה"ד - היסטוריה
ענף חקר הרמה האסטרטגית
3067
טל
כח באלול תשנ"ג
בספטמבר 14 1993

רמ"ח היסטוריה

הנדון: אי הפעלת מקורות בבוקר 5 באוקטובר 1973

הנתון: בספרו של אריה ברاؤן, "משה דיין במלחמת יום הכיפורים", נכתב שבדיוון אצל שר הביטחון, בבוקר 5 באוקטובר 1973, שאל משה דיין את ראש אמ"ן אם ההערכה של אמ"ן שלא תפרוץ מלחמה מבוססת על כל מקורותיו, האלוות זעירה השיב בחיוב ושר הביטחון קבע לפיכך שמאחר ופנו לכל המקורות הרי שלא צפוייה מלחמה.

שאלותיך: מה ידוע, על בסיס המקורות שבידי מחלקת היסטוריה, בעניין זה? האם הדיוון שבו היו חילופי דברים אלה היה בלשכת הרמטכ"ל או בלשכת שר הביטחון?

התשובה:

1. אריה בראוון מסתמך בספרו על הדוח החלקי הראשון שלו ועדת אגרנט, שפורסם ברבים. בדוח זה (נספח 1) נכתב: "בטחונו [של שר הביטחון] בהערכת אמ"ן 'מרכז הגנה בסוריה, תרגיל רב-זרועי במצרים' גדול, אחרי שראש אמ"ן השיב לו על שאלתו ביום 5 באוקטובר בבוקר שהוא מנצל את כל מקורות המידע וההתראה האפשריים (תשובה זו נבעה אולי מאי הבנה מצד ראש אמ"ן, אך מבחינה אובייקטיבית היא הייתה מטענה)".
קודם לכן נכתב בדוח, ככל הנראה בהקשר זה "מסיבה זו גם נזהר ראש אמ"ן זהירות מופרצת בנסיבות לנוכח אמצעים נוספים שעמדו לרשותו ושהיו עשויים לגלוות מידע משלימים חשוב" (נספח 2).

2. בדוח החלקי הנוסף - החסוי, עמ' 99 (נספח 3), נכתב: "ראינו לעיל .. שלשם קבלת התרעה על המלחמה שם ראש אמ"ן את מבטחו, בעיקר, במקרים מסוימים, בעלי נגשנות ואמינות מעולות. במקרים אלה, הדגיש, ראה את 'הביטחונ' שלו לקונצפצייה/ הווה אומר, אם זו בנסיבות נתערעה, תבוא דרכם ההוכחה לכך. אך לא פנו אל במקרים

אליה כראוי ביוםים קריטיים, על פי החלטת האלוף צוירה ב自负 (ראה בדו"ח החלקי

עמ' 11 בסוף עמ' 8). [דגם שלי - ש.ג]. הפניה זו מכוונת לקטע המובא בסעיף

1 נספח 2 דלעיל, וממנה ניתן ללמוד על סוגם של אותן מקורות שלא הופלו, ושר הביטחון יכול היה להתרשם מדברי האלוף צוירה אליו הופלו.

3. בطنוגרמה של הדיון שנערך בבורק 5 באוקטובר בלשכת שר הביטחון (ሞזג 242 לוועדת אגרנט, שאליו מפנה דוח הוועדה) אין כל אזכור לחייבי דברים מעין אלה. האזכור היחיד של שאלה של שר הביטחון בדבר מקורות המידע הוא בשלה שהוא שואל "מה מקור הידיעה על 30 קילו ויציאת הרוסים?" ועל כך עונה לו ראש אמ"ן "מהימן לגמרי, זה 100%" (נספח 4). עם זאת יש לזכור שהמדובר בطنוגרמה שمدפסה הקצרנית של לשכת שר הביטחון על סמך הרשימות שהיא עורכת ולא בענוה מהקלטה, כך שייתכן שלא כל דבר שנאמר מופיע בطنוגרמה.

4. גם בראו נזקק לדוח ועדת אגרנט כשהוא מציין עניין זה - שכן גם הוא לא מצא בطنוגרמה (שברשותו) ובספרנו.

5. חיילופי דברים מעין אלה לא מופיעים גם באף אחד מהמקורות שבידינו לגבי דיוונים אחרים מ-5 באוקטובר - אצל ראש הממשלה ובלשכת הרמטכ"ל.

9. נוכח זאת נראה לי שבציינה חילופי דברים אלה התבססה ועדת אגרנט על עדויות שגבהה. כאשר קיבלת מחלוקת היסטוריה את החומר מועמדת אגרנט היה הטוון שהתקבל על דעת הוועדה שעל המחלוקת לקבל את החומר שמי לא היה אמור להגיע אליה - ככלומר חומר המקורות, ורוב רובו של חומר זה אכן צולם ונמצא בחלוקת. הוועדה סירבה להעמיד לרשות מחלוקת היסטוריה את העדויות שגבהה ואלה סגורים ל査מישים שנה.

7. ספציפית לעניין זה ניסיתי לברר את הסוגיה של המקורות שלא הופלו בבורק ה-5 באוקטובר בעת שנפגשתי עם האלוף דעריא, ביוני 1979, אולם הוא סירב להתייחס לעניין (נספח 5).

8. לסיכום - במקורות הראשונים שבידינו אין שום אזכור לחילופי הדברים עליהם נסבה השאלה. לפי המקור המשני (דו"ח ועדת אגרנט) נראה שהדבר היה בדיון בלשכת שר הביטחון.

4

**משרד הבטחון
ארכיון צה"ל ומערכות הבטחון**

סוד התקיק

5000 (6.73)

28/28